

NIEUWSBRIEF

juni 2019 NR. 23

VERENIGING AGRARISCH NATUUR EN LANDSCHAPBEHEER RIJN & GOUWE WIERICKE

Hoe zorg je met weinig moeite en kosten voor meer biodiversiteit op je bedrijf? Er is steeds meer aandacht vanuit overheid en maatschappij voor bescherming en behoud van weidevogels. En de rol van de landbouw daarbij. Met meer kruiden in het gras zorg je voor meer voedsel voor de weidevogels in de vorm van insecten. En een slootrand met hogere vegetatie kan dienen als beschutting. Ideeën zijn er dus wel, maar hoe past het in je bedrijfsvoering? Ontdek het op de nieuwe site www.weidewinst.nl.

BEMESTING VOGELTJESLAND GUNSTIGER NA 1^E SNEE

Een proef op een agrarisch perceel met uitgestelde maaidatum leerde dat de bemesting beter na de 1e snede gegeven kan worden: voorjaarsbemesting van dergelijke percelen geeft een hele zware snede terwijl de voederwaarde niet verbetert.

Dat bij bemesting het best rekening gehouden kan worden met de verwachte zwaarte van de snede is algemeen bekend. Percelen die het eerst beweid gaan worden hoeven vaak slechts de helft van de stikstofgift voor maaipercelen te krijgen. Maar deze vuistregel is niet handig voor 'vogeltjesland'; een lagere bemesting is daar juist nodig om een extreem zware snede te voorkomen. Want van zware grassneden worden ook veehouders niet blij: nog meer slecht verteerbaar ruwvoer, wat in grote hoeveelheden moeilijk inpasbaar is op een hoogproductief melkveebedrijf. Minder mest OK, maar nul-bemesting? Groeit er dan nog wel iets en gaat dat niet ten koste van het eiwitgehalte van het ruwvoer? Niet op voormalig productiegrasland op klei- en veengronden zo blijkt uit een proef in Midden-Delfland: zonder bemesting stond er op 15 juni nog steeds een zware snede (>5,7 ton ds per ha). En ook het eiwitgehalte was nauwelijks hoger op de bemeste plots: uitgebloeid gras bevat sowieso weinig eiwit.

De jaarproductie van de proefplots veranderde weinig met de verschillende verdeling van de mest gedurende het jaar. Daarom is het beter om de mest pas na de eerste snede te geven of een deel van de uitgespaarde mest op de andere productiepercelen te gebruiken; dat levert een hogere bruikbare eiwitproductie per jaar op. En ook de weidevogelkijkens zullen blij zijn met een minder extreem zware grassnede: die moeten anders ware worstelaars zijn om bij hun insecten-eten te komen in het lange gras. Voor meer informatie over deze en andere maatregelen voor meer biodiversiteit en weidevogels op melkveebedrijven zie de website www.weidewinst.nl, een gezamenlijk initiatief van Louis Bolk Instituut, PPP-Agro Advies, Veenweiden Innovatiecentrum (VIC) en Van Hall Larenstein. Deze website is een van de activiteiten van 'Winst en Weidevogels', een project gefinancierd door de provincie Zuid-Holland. (bron LBI)

Op www.weidewinst.nl staan handige én praktische maatregelen voor melkveehouders. Denk aan meer en vroeger beweiden, afwisseling in de maaipercelen (kleinere aaneengesloten blokken) en/of een aangepaste bemesting. Eenvoudige maatregelen waarmee je met weinig moeite en kosten meer biodiversiteit realiseert. Bovendien bieden deze maatregelen ook nog voordelen voor je bedrijf. Dubbele winst dus, vandaar de naam WeideWinst.

WeideWinst is een initiatief van verschillende partijen die zich inzetten voor meer biodiversiteit en het behoud van weidevogels in de provincie Zuid-Holland. Daarvoor brengen zij

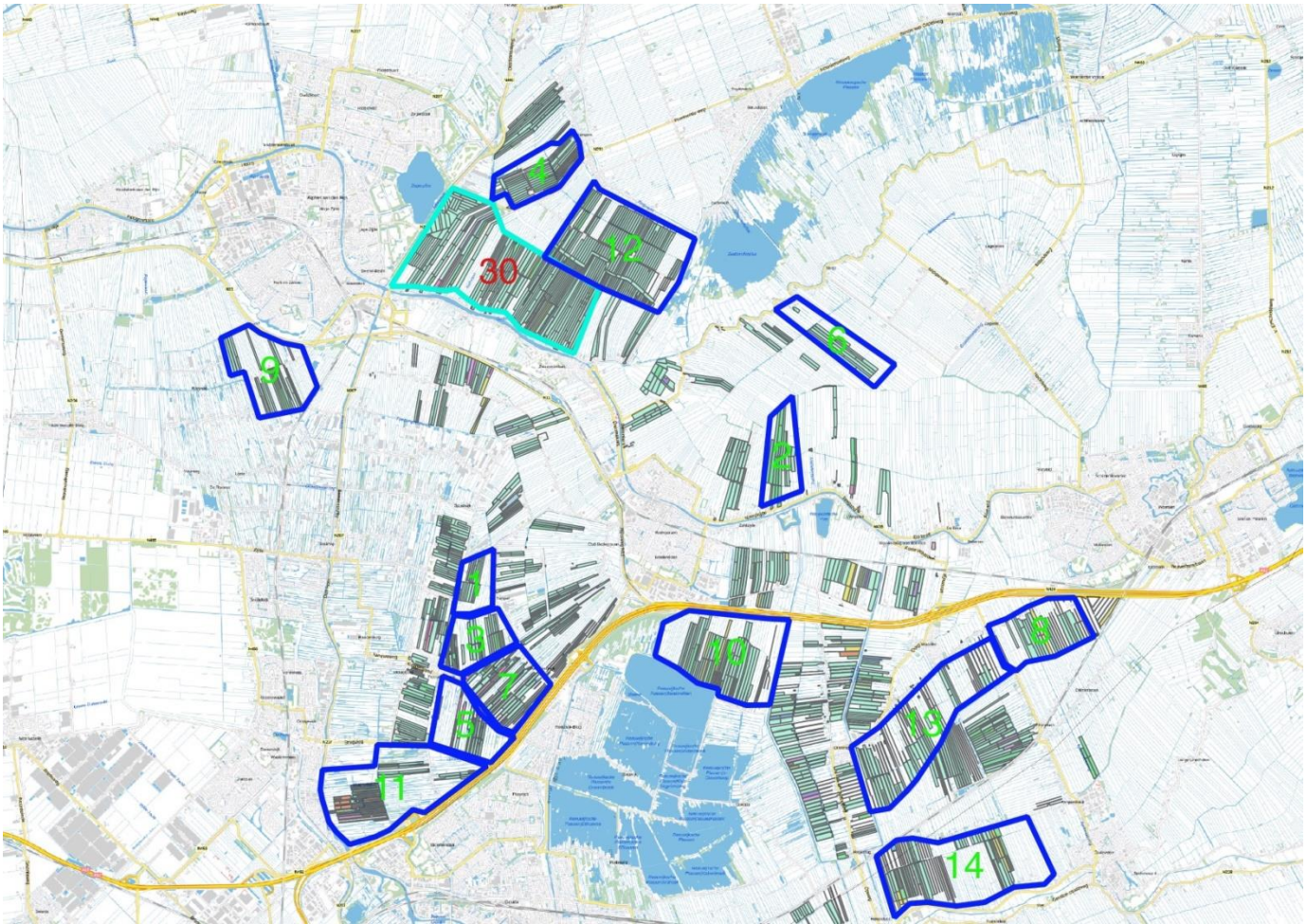
kennis, ervaring, praktijkonderzoek en wetenschappelijk onderzoek in. Die inbreng wordt vertaald naar praktische tips en maatregelen

waarmee melkveehouders concreet aan de slag kunnen op hun bedrijf. Goede samenwerking met de boeren is daarbij een belangrijke voorwaarde. Daarom gebeurt onderzoek bij boeren op het land en zijn zij betrokken bij het uitdenken en -testen van maatregelen. Ontdek met welke maatregelen jij WeideWinst behaalt en bijdraagt aan biodiversiteit. En deel je tips of ervaringen voor meer WeideWinst via info@Weidewinst.nl

MONITORING DNATUUR.

Naast de monitoring en nestbescherming door vrijwilligers monitort DNatuur ook dit jaar weer een derde deel van ons werkgebied op weidevogelterritoria. Deze monitoring heeft twee doelen: bijsturen in het beheer tijdens het broedseizoen (bv door Last-minute beheer) en het volgen van de weidevogelstand in ons gebied op de langere termijn. Tijdens de recent gemaakte actieplannen zijn de weidevogelkaarten erg waardevol gebleken, doordat we bij RGW precies in beeld hebben waar de 'hotspots' van het weidevogelbeheer liggen.

De monitoring zal in de meeste gebieden plaatsvinden in de laatste weken van april (ronde 1) en mei (ronde 2). In gebied 30 op de kaart (Oosteinderpolder zuid) zal op verzoek van het Louis Bolk Instituut een telling plaatsvinden van 5 ronden, in het kader van het project Winst en Weidevogels. Ook vrijwilligers voeren in een aantal gebieden de monitoring uit.

locaties waar de monitoring 2019 plaatsvindt.

MODDER VOOR DE ZWALUWEN.

De zwaluwen zijn volop aan het bouwen. Omdat het al vrij droog is, zou het fijn zijn om in de buurt van 'erven met zwaluwen' modderpoeltjes aan te leggen. Ook voor de overige boerenlandvogels is de aanwezigheid van een natte greppel of een plas dras fijn, zeker in tijd van droogte.

MIJN BOERENNATUUR

Via mijn BoerenNatuur kunt u inzien welk beheer u wanneer en waar heeft afgesloten. Ook kunt u zelf een overzicht van het afgesloten beheer uitprinten/mailen. Heeft u de inlogcode niet meer, vraag dan een nieuwe aan via info@rijnengouwewiericke.nl

MELDEN LAST MINUTE KUIKENLAND

Via het meldingsformulier (zie de bijlage) kunt u bij uw coordinator aangeven waar kuikenland nodig is. Het formulier staat ook op de site www.rijnengouwewiericke.nl.

EXCURSIE.

Vanuit het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (bij RGW draaien enkele studiegroepen via dit project) is een excursie georganiseerd over kringlooplandbouw. Zie de uitnodiging in de bijlage.

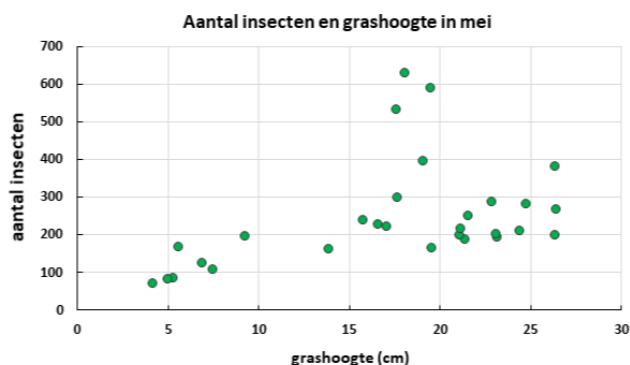
WAT IS HET EFFECT VAN MAAIEN OP INSECTEN?

Het maaiseizoen is weer geopend, gras inkuilen is nodig voor de koe. Ook is het volop weidevogelseizoen, voor weidevogelkuikens zijn insecten een belangrijke voedselbron, maar wat is het effect van maaien op de insecten in je weide?

Maaien vermindert het aantal insecten in de wei. In het voorjaar van 2018 is er bij ruim twintig boeren in Zuid-Holland onderzoek gedaan naar het effect van graslandmanagement op het aantal insecten in de wei. In mei zijn er gele plakvallen geplaatst, grote gele stickers die 48 uur in de wei hebben gestaan. Naast het effect van beheer kwam er een duidelijke trend uit: hoger gras = meer insecten op de plakvallen (zie figuur 1). Het aantal insecten in een pas gemaaid perceel was gemiddeld bijna drie keer zo laag als in een ongemaaid perceel. Ook in andere onderzoeken vinden we een sterk negatief effect van maaien op de aantallen insecten in de wei. In beweide percelen waren ook minder insecten aanwezig, maar wel meer dan in gemaaide percelen. En de beweide percelen worden waarschijnlijk nog onderschat omdat de gele plakvallen geen insecten aantrekken die op weidemest afkomen.

Slim maai-beheer. Op grote schaal grasland maaien is voor veel insecten dus negatief. Kort gras biedt weinig voedsel (nectar, stuifmeel en grassappen) en weinig broed- en schuilmogelijkheden voor weidevogels. Wil je wat doen voor je insecten en weidevogels op je land? Kies dan voor

een afwisselend maaibeheer (mozaïekbeheer). Je kan percelen om en om maaien of een randje laten staan, of ga voor meer beweiding. Meer tips over mozaïekbeheer kun je vinden op onze website, www.weidewinst.nl.

Figuur 1. Op basis van 29 graslandpercelen vonden we een significante relatie tussen grashoogte en aantal insecten op de plakvallen ($P=0,0076$ $R=0,46$).

Weidewinst. Voor meer informatie over deze en andere maatregelen voor meer biodiversiteit en weidevogels op melkveebedrijven: zie de website www.weidewinst.nl, een gezamenlijk initiatief van Louis Bolk Instituut, PPP-Agro Advies, Veenweiden Innovatiecentrum (VIC) en Van Hall Larenstein. Deze website is een van de activiteiten van 'Winst en Weidevogels', een project gefinancierd door de provincie Zuid-Holland. Voor meer informatie over Winst en Weidevogels kunt u contact opnemen met Jan de Wit, via j.dewit@louisbolk.nl.

ingekomen bericht.

De Auditdienst Rijk (ADR), onderdeel van het ministerie van Financiën, is de certificerende instantie voor de EU-landbouwfondsen. Op grond hiervan is de ADR belast met de accountantscontrole van de jaardeclaratie die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) voor het Europees Landbouw Fonds voor Plattelands Ontwikkeling (ELFPO) indient bij de Europese Commissie.

In verordeningen van de Raad en het Europees Parlement is voorgeschreven dat de accountantscontrole van de certificerende instantie assurance moet geven tot op het niveau van de eindbegunstigde. Op grond hiervan heeft de Europese Commissie in richtsnoeren voor de accountantscontrole voorgeschreven dat de certificerende instantie een aantal controles ter plaatse, op steekproefbasis, overdoet (de zogenaamde reverifications). In Nederland gaat het om het overdoen van controles die de Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) ter plaatse bij begunstigden heeft uitgevoerd. Doelstelling van dit onderdeel van de accountantscontrole is beoordelen of de bevindingen bij de reverifications overeenkomen met de uitkomsten van de oorspronkelijke controle door de NVWA. Onze herverificaties kunnen zowel betrekking hebben op de naleving van de beheersvoorwaarden als op het vaststellen van de oppervlakte van percelen.

Voor het uitvoeren van de reverifications hebben wij afspraken gemaakt met de NVWA en maken wij gebruik van hun deskundigheid. Dit geldt ook voor de reverifications van de controles ter plaatse bij de subsidieregeling agrarisch natuur- en landschapsbeheer. Wij voeren de reverifications uit met een andere Inspecteur van de NVWA dan degene die de

oorspronkelijke controle ter plaatse heeft uitgevoerd. Het kan ook voorkomen dat wij zelfstandig, dus zonder begeleiding door een Inspecteur van de NVWA, onze reverification uitvoeren. De provincies hebben inmiddels hun subsidieregeling in die zin aangepast dat het collectief/de beheerder de auditors van de ADR medewerking moeten verlenen voor het uitvoeren van onze herverificaties. Wij voeren de reverifications in het algemeen uit kort na deze oorspronkelijke controle, dit in verband met de kritische controledatum. De mogelijkheid bestaat dat uw collectief in onze steekproef valt. Omdat wij vaak maar een of enkele activiteiten per collectief op een dag controleren en meerdere collectieven per dag bezoeken is het ondoenlijk om de reverifications steeds aan te kondigen. Wij vragen u om aan de beheerders door te geven dat de ADR een aantal controles ter plaatse gaat overdoen.

Medio mei zullen wij starten met de reverifications.

Indien u vragen hebt over de reverifications kunt u zich wenden

Aangepast op verzoek 19-5-2020 mv

CONTACTPERSONEN.

ANV Weide en Waterpracht: f.verbij@planet.nl
Fien Verbij 0172-589463/06-27586051

ANV De Wetering: mooijman123@hotmail.com
Linda van Niekerk 06-28193647

ANV De Parmey: frank-spruit@hotmail.com
Frank Spruit 06-23786686

ANV de lange Ruige Weide:
anton@melkveehouderijdewit.nl
Anton de Wit 0182-393426/06-29343406

VANLB Rijn & Gouwe Wiericke

Meije 3, 2411 PG Bodegraven, 0172-685459,
info@rijnengouwewiericke.nl, www.rijnengouwewiericke.nl.

Het agrarisch natuurbeheer wordt mede gefinancierd uit het Programma voor Plattelandsontwikkeling 2014-2020 voor Nederland (POP3). Het POP wordt deels gefinancierd uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFRO).